

नाम्ना सुदर्शना राजन् रूपेण च सुदर्शना । तादृगूपा न नारीषु भूतपूर्वा युधिष्ठिर ।
 दुर्योधनमुता यादृगभवद्वरवर्णिनी । तामग्निश्चकमे सावाद्राजकन्या सुदर्शना ।
 भूत्वा च ब्राह्मणो राजन् वरयामास तं नृपं । दरिद्रश्चासवर्णश्च ममायमिति पार्थिवः ।
 न दित्सति सुतां तस्मै तां विप्राय सुदर्शनां । ततोऽस्य वितते यज्ञे नष्टेऽभूद्रव्यवाहनः ।
 ततः सुदुःखितो राजा वाक्यमाह द्विजांस्तदा । दुष्कृतं मम किन्तु स्याद्भवतां वा द्विजवर्माः ।
 येन जाग्रं जगामाग्निः कृतं कुपुरुषेष्विव । न ह्यल्पं दुष्कृतं नोऽस्ति येनाग्निर्नाशमागतः ।
 भवतां चाथ वा मद्यं तत्त्वेनैतद्विमृश्यातां । तत्र राज्ञो वचः श्रुत्वा विप्रास्ते भरतर्षभ ।
 नियता वाग्यताश्चैव पावकं शरणं ययुः । तान्दर्शयामास तदा भगवान् हव्यवाहनः ।
 स्वं रूपं दीप्तिमत्कृत्वा शरदर्कसमद्युति । ततो महात्मा तानाह दहनो ब्राह्मणर्षभान् ।
 वरयाम्यात्मनोऽर्थाय दुर्योधनमुतामिति । ततस्ते कल्यमुत्थाय तस्मै राज्ञे न्यवेदयन् ।
 ब्राह्मणा विस्मिताः सर्वे यदुक्तं चित्रभानुना । ततः स राजा तच्छ्रुत्वा वचनं ब्रह्मवादिनां ।
 अवाप्य परमं हर्षं तथेति प्राह बुद्धिमान् । प्रयाचत च तं शुल्कं भगवन्तं विभावसुं ।
 नित्यं सान्निध्यमिह ते चित्रभानो भवेदिति । तमाह भगवानग्निरेवमस्त्विति पार्थिवं ।
 ततः सान्निध्यमद्यापि माहिष्मत्यां विभावसोः । दृष्टं हि सहदेवेन दिशं विजयता तदा ।
 ततस्त्वां समलङ्कृत्य कन्यामाहूतवासवं । ददौ दुर्योधनो राजा पावकाय महात्मने ।
 प्रतिजग्राह चाग्निस्तु राजकन्या सुदर्शनां । विधिना वेददृष्टेन वसोर्द्धारामिवाध्वरे ।
 तस्या रूपेण शीलेन कुलेन वपुषा श्रिया । अभवत् प्रीतिमानग्निर्गर्भे चास्या मनो दधे ।
 तस्यां समभवत्पुत्रो नास्त्राग्नेयः सुदर्शनः । सुदर्शनस्तु रूपेण पूर्णेन्दुसदृशोपमः ।
 शिशुरेवाध्यगात्सर्वं परं ब्रह्म सनातनं । अथौघवान्नाम नृपो नृगस्यासीत्पितामहः ।
 तस्याथौघवती कन्या पुत्रश्चौघरथोऽभवत् । तामौघवान् ददौ तस्मै स्वयमौघवतीं सुतां ।
 सुदर्शनाय विदुषे भार्यार्थे देवरूपिणीं । स गृहस्थाश्रमरतस्तथा सह सुदर्शनः ।
 कुरुक्षेत्रेऽवसद्राजन्नाघवत्या समन्वितः । गृहस्थश्चावजेयामि मृत्युमित्येव स प्रभो ।
 प्रतिज्ञामकरोद्धीमान् दीप्ततेजा विशाम्यते । तामथौघवतीं राजन् स पावकसुतोऽब्रवीत् ।
 अतिथेः प्रतिकूलं ते न कर्त्तव्यं कथञ्चन । येन येन च तुल्येत नित्यमेव त्वयातिथिः ।
 अथात्मनः प्रदानेन न ते कार्या विचारणा । एतद्भूतं मम सदा हृदि संपरिवर्त्तते ।
 गृहस्थानाञ्च सुश्रोणि नातिथेर्विद्यते परं । प्रमाणं यदि वामोरु वचस्ते मम शोभने ।
 इदं वचनमव्यग्रा हृदि त्वं धारयेः सदा । निष्क्रान्ते मयि कल्याणि तथा सन्निहितेऽनघे ।
 नातिथिस्तेऽवमन्तव्यः प्रमाणं यद्यहं तव । तमब्रवीदौघवती तथा मूर्ध्नि कृताञ्जलिः ।
 न मे त्वद्वचनात्किञ्चिदकर्त्तव्यं कथञ्चन । जिगीषमाणस्तु गृहे तदा मृत्युः सुदर्शनं ।
 पृष्ठतोऽन्वगमद्राजन् रभ्राश्वेषी तदा सदा । इध्मार्थन्तु गते तस्मिन्नग्निपुत्रे सुदर्शने ।

१०५

११०

११५

१२०

१२५

१२०